

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ПРЊАВОР
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ**

Карађорђева бр. 2, Прњавор, тел/факс: +387 51 663 740
e-mail: opstina@prnjavor.ba, www.prnjavor.ba

И Н Ф О Р М А Ц И Ј А
о стању цивилне заштите општине Прњавор

Предлагач: Начелник општине

Обрађивач: Кабинет начелника

Одсјек за цивилну заштиту

Прњавор, новембар 2016. године

УВОД

Организација и дјелатност цивилне заштите у систему заштите и спасавања уређена је Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама („Службени гласник Републике Српске“ број 121/12), у даљем тексту Закон, и функционисање исте заснива се на начелима заштите и спасавања, и то: начело заштите, начело солидарности, начело јавности, начело превенције, начело одговорности и начело супсидијарности. Полазну основу представља “начело заштите“, према којем свако има право на заштиту од несрећа и катастрофа проузрокованих елементарном непогодом и другом несрећом, а заштита и спасавање људских живота има предност над свим другим заштитним и спасилачким активностима. По свом обиму систем заштите и спасавања представља свеобухватан систем у који су укључени сви субјекти и грађани одређене заједнице, било са аспекта пружања или примања помоћи. У том смислу, систем заштите и спасавања је обједињени облик управљања и организовања снага и субјеката система на спровођењу превентивних и оперативних мјера и извршавању задатака заштите и спасавања људи и добара од посљедица елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа, катастрофа, епидемија, посљедица ратних дејстава, посљедица тероризма и других опасности и несрећа које могу угрозити становништво, материјална и културна добра и животну средину, укључујући и мјере опоравка од насталих посљедица.

Систем заштите и спасавања сачињавају субјекти и снаге заштите и спасавања и активности заштите и спасавања.

Субјекти заштите и спасавања на нивоу локалне заједнице су: начелник општине и органи општинске управе, привредна друштва и друга правна лица (удружења, професионалне и друге организације, предузетници) и грађани.

Снаге за заштиту и спасавање у локалној заједници су: Општински штаб за ванредне ситуације, јединице и тимови цивилне заштите, повјереници заштите и спасавања, професионалне и хитне службе и грађани.

Активности заштите и спасавања разврстане су на: превентивне активности, оперативне активности, активности које се подузимају у случају непосредне пријетње и ризика од опасности, активности које се предузимају за вријеме ризика од опасности и активности које се предузимају приликом отклањања последица од настале опасности.

У складу са напријед наведеним, цивилна заштита у систему заштите и спасавања обухвата личну, узајамну и колективну заштиту, мјере и задатке, координацију и руковођење, штабове за ванредне ситуације, повјеренике заштите и спасавања, јединице и тимове за заштиту и спасавање. Саставни дио је и систем осматрања, обавјештавања и узбуњивања, овлашћена и оспособљена правна лица, хуманитарне и друге организације опремљене и оспособљене за заштиту и спасавање, као и планске активности које се односе на попуну, материјално опремање, обучавање, оспособљавање, мобилизацију и активирање заштите и спасавања.

ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И НАДЛЕЖНОСТИ

Право и обавеза обављања дјелатности заштите и спасавања на нивоу локалне заједнице проистиче из Закона о локалној самоуправи, Статута општине, а уређена је Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама којим су прописана и утврђена сва права, обавезе и надлежности свих учесника у систему заштите и спасавања. По истом дјелатност заштите и спасавања у ванредним ситуацијама је од посебног интереса за Републику Српску.

У вези са тим, обавезе Општине су:

- припремање, опремање, обука и рад Општинског штаба за ванредне ситуације, јединица и тимова цивилне заштите и повјереника заштите и спасавања и њихове трошкове учешћа у спровођењу мјера заштите и спасавања,
- прилагођавање и одржавање склоништа и других заштитних објеката,
- обука становништва у области заштите и спасавања,
- санирање дијела штета насталих од елементарне непогоде и друге несреће у складу са материјалним могућностима и одлуком надлежног органа општине
- накнаде материјалних средстава узетих ради збрињавања настрадалог и угроженог становништва грађанима, привредним и другим друштвима,
- финансирање система заштите и спасавања, - у буџету општине планирати и издвојити средства у износу од 2% буџета, од чега 50% за финансирање превентивних мјера заштите и спасавања а 50% за опремање и обуку структура заштите и спасавања.

Надлежности органа јединице локалне самоуправе у области заштите и спасавања прописане су за Скупштину општине, Начелника општине и надлежну организациону јединицу цивилне заштите, а односе се на цјелокупно уређење нормативно-правног и планског оквира и спровођење мјера и активности заштите и спасавања – цивилне заштите, као и осталих питања везаних за обављање дјелатности.

НОРМАТИВНО-ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОКВИР

У складу са прописаним надлежностима (члан 22. Закона) Скупштина општине донијела је следеће акте:

- Одлуку о организацији и функционисању цивилне заштите у области заштите и спасавања општине Прњавор,
- Процјену угрожености од елементарне непогоде и друге несреће,
- Програм развоја цивилне заштите општине Прњавор у области заштите и спасавања за период 2014.-2018. година,
- Одлуку о формирању Општинског штаба за ванредне ситуације и
- Одлуку о одређивању локације за уништавање неексплодираних убојних и минско-експлозивних средстава.

У циљу сагледавања и праћења стања, те правовременог предузимања мјера из своје надлежности, Скупштина општине најмање једном годишње разматра Информацију о стању цивилне заштите у систему заштите и спасавања.

Начелник општине, у оквиру прописаних надлежности, донио је следеће акте и планове:

- Одлука о именовању Општинског штаба за ванредне ситуације,
- Одлука о формирању Комисије за процјену штете од елементарне непогоде и друге несреће општине Прњавор,

- Одлука о одређивању привредних друштава и других правних лица која су од посебног значаја за заштиту и спасавање општине Прњавор,
- План оперативног спровођења Плана одбране од поплава у општини Прњавор у 2016. години,
- План рада Општинског штаба за ванредне ситуације на изради и реализацији Плана оперативног спровођења Плана одбране од поплава у општини Прњавор у 2016. години,
- План оперативног спровођења Плана активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од шумских и других пожара на отвореном простору у општини Прњавор у 2016. години,
- План рада Општинског штаба за ванредне ситуације на изради и реализацији Плана оперативног спровођења Плана активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од шумских и других пожара на отвореном простору у општини Прњавор у 2016. години,
- План оперативног спровођења Плана активности на спровођењу посебних мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега од интереса за општину Прњавор у 2016/17 години,
- План рада Општинског штаба за ванредне ситуације на спровођењу посебних мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега од интереса за општину Прњавор у 2016/17 години, и
- План рада Општинског штаба за ванредне ситуације у 2016. години.

Начелник општине је предлагач, а надлежна организациона јединица – Одсјек за цивилну заштиту обрађивач свих аката које је разматрала и донијела Скупштина општине.

План заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће на подручју општине Прњавор је израђен у складу са раније утврђеном методологијом, али је исти потребно израдити и ускладити са Уредбом о садржају и начину израде Плана заштите од елементарне непогоде и друге несреће („Службени гласник Републике Српске“ број 68/13). Процјена угрожености од елементарне непогоде и друге несреће општине Прњавор, која је саставни дио Плана, израђена је и усвојена у складу са напријед наведеном Уредбом, али због нових чињеница и података исту је потребно ревидирати.

Доношење напријед наведених аката и планова створило је претпоставке за реализацију активности, мјера и радњи из надлежности цивилне заштите у систему заштите и спасавања.

ОРГАНИЗОВАНОСТ СНАГА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ

Снаге цивилне заштите у систему заштите и спасавања општине Прњавор организоване су по следећем:

- Одсјек за цивилну заштиту, позициониран у организационој јединици Кабинет Начелника, који у оквиру прописаних надлежности обавља послове на изради свих нормативно-правних и планских докумената везаних за организовање и функционисање цивилне заштите, води прописане евиденције, планира и спроводи обуку, као и организује и координира спровођење мјера цивилне заштите у области заштите и спасавања. Одсјек реализује План КТ радио веза ПОЦЗ-е Бања Лука путем инсталираног радио-уређаја. Исто тако, израђује и

подноси извјештаје и информације надлежним органима и институцијама. У служби су систематизована три радна мјеста са три извршиоца.

- Штаб за ванредне ситуације формиран је као оперативно стручно тијело надлежно за координацију и руковођење приликом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. У оквиру својих надлежности Штаб руководи и наређује употребу снага и средстава за заштиту и спасавање, координира рад субјеката и снага система заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на спровођењу утврђених задатака, прати стање и организацију система заштите и спасавања, предлаже мјере за њихово побољшање, разматра и даје мишљење на приједлог Процјене угрожености и Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће. Штаб такође у свом раду доноси приједлоге, закључке и препоруке. Штаб за ванредне ситуације општине Прњавор, у складу са новом Одлуком о формирању, броји петнаест чланова, гдје поред, Законом прописана три члана има дванаест чланова који су конципирани тако да покривају комплетну област заштите и спасавања. Чланови Штаба су бирани на начин да је њихово професионално обављање дужности најуже повезано са мјерама и радњама које требају предузимати у оквиру заштите и спасавања људи и материјалних добара. Цијенимо да квалификациона и професионална структура чланова Штаба омогућава успјешно обављање тражених послова и задатака.
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за заштиту од пожара, која по прописаној формацији вода који се састоји од командира вода и пет одјељења, а броји 38 припадника. Попуна јединице извршена је 100% са људством и исту у највећем броју сачињавају припадници Територијалне ватрогасне јединице, а остали број мобилисан је из састава добровољних ватрогасних друштава која су у претходном периоду егзистирала на подручју општине. Попуна материјално-техничким средствима извршена је средствима из пописа која припадају територијалној ватрогасној јединици, као и средствима и опремом која су добивена кроз прерасподјелу преосталих средстава и опреме Војске Републике Српске. Јединица је, у складу са попуњеним људством и материјалним средствима оспособљена за извршавање намјенских задатака, с тим да је у наредном периоду потребно извршити подмлађивање исте, као и наставити са набавком адекватних средстава и опреме.
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за пружање прве медицинске помоћи, формације вода који се састоји од командира вода и три одјељења, а броји 26 припадника. Попуна људства је извршена 100% у складу са формацијом и највећим дијелом је попуњена стручним кадровима који професионално обављају своје дужности у оквиру постојећих јавних здравствених и здравствених установа, док је остатак јединице попуњен са људством које одговара по својим психофизичким способностима. Попуна личних и заједничких материјалних средстава извршена је из пописа наведених здравствених установа. Јединица је, у складу са попуњеним људством и материјалним средствима оспособљена за извршавање намјенских задатака, и у сарадњи са постојећим капацитетима ЈЗУ „Дом здравља“ Прњавор, тимовима породичне медицине распоређеним по територијалном принципу, могу одговорити захтјевима за пружање прве медицинске помоћи.
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за спасавање из рушевина, формације вода који се састоји од команде вода (три члана) и четири одјељења, а броји 28 припадника. Попуна људства је извршена 100% у складу са формацијом. Попуна личних материјалних средстава је незадовољавајућа (недостају униформе, лични прибори...), а попуна заједничких материјалних

средстава дјелимично је извршена средствима из пописа док недостају средства везана првенствено за функционисање одјељења геофона, као и већи број заједничких средстава (комплети од 12-22). Постојећа попуна људством је задовољавајућа, док је попуна личним и заједничким средствима недовољна. Јединица до сада није провјеравана у пракси и с обзиром на недостајућа средства и опрему, упитно је њено ангажовање на извршавању задатака, те је у том смислу потребно изнаћи друга рационалнија и ефикаснија рјешења.

- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за евакуацију и збрињавање, формације вода који се састоји од команде вода (три члана) и пет одјељења, а броји 43 припадника. Попуна људства је извршена 100% у складу са формацијом. Попуна личних и заједничких материјалних средстава је незадовољавајућа (недостају униформе, лични прибори, агрегати,...). Јединица до сада није провјеравана у пракси и с обзиром на недостајућа средства и опрему, упитно је њено ангажовање на извршавању задатака, те је у том смислу потребно изнаћи друга рационалнија и ефикаснија рјешења.
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за асанацију терена, формације вода који се састоји од команде вода (два члана) и шест одјељења, а броји 46 припадника. Попуна људства је извршена 100% у складу са формацијом и траженим профилима. Попуна личних материјалних средстава је незадовољавајућа (недостају униформе и лични прибори), док попуна заједничких материјалних средстава извршена из пописа у већини задовољава и омогућава извршавање намјенских задатака. Јединица до сада није провјеравана у пракси.
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за РХБ заштиту, формације одјељења које се састоји од командира одјељења и двије екипе, а броји 15 припадника. Попуна људства је извршена 100% у складу са формацијом и траженим профилима. Попуна личних и заједничких материјалних средстава је незадовољавајућа и употреба овог одјељења је упитна са аспекта извршавања намјенских задатака, тако да ће се у наредном периоду преиспитати постојање исте и изнаћи другачија рјешења за провођење ове мјере у сарадњи са надлежним републичким органима.
- Повјереници заштите и спасавања, распоређени су по територијалном принципу и тренутно бројно стање је 396 лица. Задатак повјереника је координација и предузимање активности у омогућавању и спровођењу мјера самозаштите и заштите грађана, као и спровођењу личне, узајамне и колективне заштите при заштити и спасавању људи и материјалних добара. У наредном периоду планира се усклађивање потребног броја и распореда повјереника у складу са Процјеном угрожености и планским документима.
Поред наведених снага за реализацију послова, задатака, мјера и активности заштите и спасавања приоритетно се ангажују постојеће професионалне снаге и средства које своју дјелатност обављају на подручју општине, а посебно Територијална ватрогасна јединица, Станица полиције, ЈЗУ Дом здравља, Црвени крст, ветеринарске станице и амбуланте, Шумска управа Прњавор, комунална, грађевинска и друга привредна друштва од значаја за заштиту и спасавање и одређена удружења грађана. У складу са Законом, редослијед ангажовања снага у случају ванредне ситуације је следећи:

1. професионалне и хитне службе (ватрогасци, медицинске, ветеринарске и друге службе у оквиру својих редовних послова и задатака),
2. снаге заштите и спасавања према редосљеду који је утврђен Планом хитног поступања јединица локалне самоуправе, уколико снаге из тачке 1

- нису довољне,
3. грађани,
  4. снаге сусједних и других општина и
  5. снаге у Републици.

На основу досадашњих искустава може се констатовати да је употреба професионалних и хитних служби најефикаснији и најрационалнији начин одговора на процијењене ризике и идентификоване опасности, с обзиром на њихову обученост и опремљеност.

Цивилна заштита хоризонтално остварује сарадњу са сусједним и другим општинама везано за спровођење мјера заштите и спасавања, а вертикално са Подручним одјељењем цивилне заштите Бања Лука и Републичком управом цивилне заштите.

У оквиру исте један од најзначајнијих задатака је и прикупљање, уклањање и уништавање НУС-а и МЕС-а. Ову активност континуирано проводе, од 1998. године, Станица полиције Прњавор, А-тим РУЦЗ ПОЦЗ Бања Лука и Одсек за цивилну заштиту општине Прњавор у сарадњи са грађанима. Међутим, и поред изузетних великих количина НУС-а и МЕС-а евидентно је да још увијек постоје одређене количине ових средстава, па је неопходно наставити са овим активностима.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Анализом стечених искустава приликом елементарних непогоде, а посебно поплава, климатских промјена, утицаја изградње стратешких објеката (аутопута), те израдом и ажурирањем нормативно-правних и планских докумената, као и промијењеног чињеничног стања дошло се до закључка о потреби промјене састава снага цивилне заштите, како по структури, тако и по броју. У току је израда нове Одлуке о оснивању јединица и састава цивилне заштите, а којом ће доћи до укидања одређених, те оснивања нових јединица цивилне заштите, а што ће бити усклађено са Процјеном угрожености и исказаним потребама. У том смислу разматра се могућност за оснивање јединице специјализоване намјене за спасавање на води и под водом, као и оснивања јединица опште намјене у мјесним заједницама. Тежиште ће бити на успостављању ефикасне, економичне и рационалне структуре, а која ће моћи да пружи адекватан одговор на ризике и опасности изазване елементарном непогодом и другом несрећом.

По доношењу нове Одлуке о оквирној, личној и материјалној формацији штабова и јединица цивилне заштите на Републичком нивоу (израда у току), створиће се претпоставке за реално и ефикасно планирање, опремање и набавку материјално-техничких средстава снага заштите и спасавања-цивилне заштите.

Повећање капацитета система заштите и спасавања – цивилне заштите извршиће се стварањем уговорних - споразумних обавеза са субјектима од значаја за заштиту и спасавање, а чиме ће се постићи већа сигурност у обезбјеђењу потребних материјално-техничких средстава у односу на постојећу, која се највећим дијелом вршила из пописа имаоца.

Подизање нивоа оспособљености и обучености субјеката и снага заштите и спасавања-цивилне заштите спада у приоритетне задатке, а што ће се остварити кроз редовну реализацију наставних планова и програма обуке и оспособљавања за извршавање намјенских задатака. У том смислу, исказана је потреба и покренута иницијатива за

формирање Центра за обуку кадрова и припадника цивиле заштите на републичком или регионалном нивоу, са циљем њиховог оспособљавања за правовремено и ефикасно извршавање задатака заштите и спасавања људи, материјалних и других добара и реализацију обуке и преношења знања на локалном нивоу и у оквиру својих састава. Едукација становништва вршиће се уз кориштење погодних начина (путем средстава јавног информисања, предавања, брошура, летака и сл.).

Посебну пажњу потребно је посветити ревитализацији система осматрања, обавјештавања и узбуњивања, кроз провјеру исправности и оправку постојећих система, те наставити са доградњом алтернативног система веза.

Реализација Програма развоја цивилне заштите и набавка потребних средстава и опреме намеће рјешавање питања адекватног складишног простора за смјештај истих.

У циљу реализације свих планских, организационих и материјално-техничких претпоставки, те остваривање права и обавеза и провођење прописаних надлежности, неопходно је обезбједити финансирање цивилне заштите у систему заштите и спасавања у складу са Законским оквиром.